

การจัดประชุมทางวิชาการ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ ครั้งที่ ๑ “ตามรอยพระบาท...พระอัจฉริยภาพทางด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์”

วุฒิชติ สุนทรสมัย *, D.B.A.

ผู้สัมภาษณ์และเรียบเรียง นางสาวสุมาลี พัวชูและคณะ **

“ในเรื่องหลักของงานวิจัย ต้องอาศัยคน ต้องอาศัยเวลา ต้องอาศัยความอดทน ต้องอาศัย
ทรัพยากรเป็นอย่างมาก”

ภาพที่ ๑ การสัมภาษณ์ เรื่องการจัดประชุมทางวิชาการ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ณ
คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ม.บูรพา

* รองศาสตราจารย์; รองคณบดีฝ่ายวางแผนและวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** นิสิตระดับปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

การจัดประชุมทางวิชาการเวทีวิจัย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ครั้งที่ ๑ “ตามรอย พระบาท...พระอัจฉริยภาพทางด้านมนุษย ศาสตร์และสังคม ศาสตร์” กำหนดจัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๑๘-๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในงานสัปดาห์วิชาการ “มนุษย์กับสังคม ๕๐” คณะผู้สัณยาณได้สัณยาณ ร่องศาสตราจารย์ ดร. วุฒิชัย สุนทรสมัย รองคณบดีฝ่ายวางแผน และวิจัย ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในฐานะ ประธานอนุกรรมการการจัดประชุมวิชาการ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๔๙ ณ ห้อง QS-710 บท สัณยาณสรูปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการจัดการ ประชุมทางวิชาการ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ ๑

เนื่องจากปีที่ผ่านมา ๒๕๔๙ เป็นปี แห่งการเฉลิมฉลองครองสิริราชสมบัติ ๖๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราจึงได้มีการ เทิดพระเกียรติกันไปแล้ว สำหรับปีนี้ ๒๕๕๐ ก็ เป็นปีสิริมงคลอีกปีหนึ่งที่พระองค์จะมีพระ ชนมายุครบ ๘๐ พรรษา ประชาชนชาวไทยแซ่ ซ้องสรรเสริญ และก็อยากจะทำอะไรเพื่อ พระองค์ท่าน และก็นำแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว มาเผยแพร่ออกสู่สาธารณชน รวมทั้ง ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็น ชาวต่างชาติ ชาวจีน หรือชาติไหนก็แล้วแต่ ได้ มีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองในครั้งนี้ ก็เลยถือ ว่าเป็นโอกาสอันดีและนำข้อมูลเหล่านี้เข้ามาใน

ที่ประชุม และเกิดเป็นแนวความคิดเห็นที่ตรง กันอย่างเป็นเอกฉันท์ว่า เราควรจะจัดงานขึ้นมา ประจวบกับเราจัดงานมนุษย์กับสังคมขึ้นมา ซึ่ง เราได้จัดกันมาเป็นทุกปี เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๔-๕ ปีแล้ว เราก็เลยจัดประชุมทางวิชาการ เวที วิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ครั้งแรกนี้ขึ้น โดยกำหนดหัวข้อว่า “ตามรอยพระบาท... พระอัจฉริยภาพด้านมนุษยศาสตร์และสังคม- ศาสตร์”

งานวิจัยเป็นเรื่องของงานที่ต้องใช้เวลา เป็นงานที่ต้องใช้ความอดทน เป็นงานที่ต้องใช้ ความสามัคคี และเป็นงานที่ต้องทำกันเป็นทีม หลายคนอาจคิดว่า การทำงานวิจัยเดี่ยว ๆ ก็อาจ ทำได้ แต่หาว่าไม่รู้ในเรื่องหลักของงานวิจัย ต้องอาศัยคน ต้องอาศัยเวลา ต้องอาศัยความ อดทน ต้องอาศัยทรัพยากรเป็นอย่างมาก เพราะ ฉะนั้น ในจุดนี้เราก็ต้องการจะกระตุ้นให้อาจารย์ ของเรา หรือบุคลากรของเรา มีความตื่นตัวใน การทำวิจัยโดยมีตัวอย่างที่เห็น มีสิ่งจูงใจที่เห็น ได้ จับต้องได้ แล้วใช้เวทีวิจัยของเราเวทีนี้ เพื่อ เป็นการเผยแพร่ผลงานมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์

การมีส่วนร่วมในการจัดประชุมทาง วิชาการนี้ “ผมในฐานะเป็นรองคณบดีฝ่ายวางแผนและวิจัย มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผน เชิงกลยุทธ์ รวมทั้งส่งเสริมการบูรณาการความรู้ และการวิจัย ประเด็นหลักของมหาวิทยาลัย คือ การพัฒนาชุมชนและประเทศให้มีความก้าวหน้า ก็เลยถือโอกาสเข้ามารับผิดชอบ และได้รับ มอบหมายจากคณบดี ในเรื่องการจัดสัมมนา วิชาการเวทีการวิจัย” และยังเสริมด้วยว่าสำหรับ

ผมเองโดยส่วนตัวแล้ว ก็สนใจทำงานวิจัยอยู่แล้วตั้งแต่ยังไม่ได้จบการศึกษาระดับปริญญาเอก และก็ได้อำนาจอย่างต่อเนื่อง ก็ได้มีผลงานบางส่วนเข้ามาเสนอในเวทีการวิจัยนี้ด้วยนะครับ ซึ่งผลงานวิจัยส่วนใหญ่ที่สนใจก็จะเป็นเรื่องของชุมชน เรื่องของการพัฒนารากฐานเศรษฐกิจ เศรษฐกิจรากแก้วในระดับชุมชน เพื่อต่อยอดออกมาในเชิงธุรกิจที่ยั่งยืนและมั่นคงในด้านการท่องเที่ยว

นอกเหนือจากหน้าที่นี้แล้ว ที่จริงใจให้ผมเข้ามาทำงานวิจัย ได้เห็นผลงานการพัฒนาการวิจัยใหม่ ๆ ด้วย ได้มีผลงานมากมายเข้ามาในเวทีนี้ประมาณ ๕๐ ผลงานด้วยกัน มีการเสนอในรูปแบบการบรรยาย ทางด้านโปสเตอร์

เพื่อได้มีความหลากหลาย ในด้านของวิธีการนำเสนอ และหลากหลายในด้านของเนื้อหา ไม่ต่ำกว่า ๓๐-๔๐ สาขา ทั้งนี้ก็ได้เป็นอีกทางหนึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิจัยได้เข้ามารับฟัง และผู้นำเสนอเป็นผู้ตอบ และเป็นผู้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และแรงจูงใจในการจัดงานนี้ก็ถือ การมีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองครองสิริราชสมบัติ ๖๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และปี ๒๕๕๐ ก็เป็นปีสิริมงคลอีกปีหนึ่งที่พระองค์จะมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา เรื่องของวิสัยทัศน์ความรู้ของมหาวิทยาลัยที่ต้องการมุ่งสู่ความเป็นระดับนานาชาติ ฉะนั้นเวทีนี้จึงเป็นเวทีเบื้องต้น เพื่อจะทำให้เกิดแรงจูงใจ ที่จะจุดประกายในการสร้างนักวิจัย สร้างองค์ความรู้

ภาพที่ ๒ คณะวิทยากรและผู้จัดงาน การเสวนาทางวิชาการ ในหัวข้อ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคตะวันออก

แล้วก็ต่อยอดการพัฒนาองค์ความรู้ต่อไป เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราหวังนี้ ไม่ได้หวังแค่จัดงานให้แล้วเสร็จ เราหวังผลลัพธ์ต่อเนืองกันไปว่าจะมีนักวิจัยเพิ่มขึ้น จะมีผู้สนใจนำความรู้จากการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้จากการวิจัยและการเสวนา ไปใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นตรงนี้.....จะเป็นจุดที่มหาวิทยาลัยและคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ใช้ ก็เป็นนโยบายของการบริหารชุดนี้ เพื่อต้องการที่จะเปิดโอกาสในการที่จะแสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ของทั้งคณาจารย์ นิสิต บุคคลภายนอกที่เป็นนักวิจัย และเป็นนักวิชาการ รวมทั้งประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งแรกในภาคตะวันออกนี้เป็นเหมือนต้นแบบในการพัฒนาความรู้ของบ้านเมืองเรา

ประโยชน์ของการจัดประชุมทางวิชาการเวทีวิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ ๑

คาดว่าในการจัดการประชุมวิชาการครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ในหลายๆ กลุ่มด้วยกัน กลุ่มโดยตรงในลักษณะการเสวนา ในการเสวนาก็คือการขับเคลื่อน พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในงานบริการสังคม หรือความรับผิดชอบต่อประชาชนของแต่ละคน เพราะฉะนั้น แน่นนอน ผลที่เกิดขึ้นก็จะตกอยู่กับทุกคนในทุกครอบครัวไปที่จะใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นสังคมในภูมิภาคไหน สังคมในท้องถิ่นไหน คนไหน ประเทศไหนก็แล้วแต่ที่สนใจ

อีกประการหนึ่งก็คือในเรื่องของเวทีวิจัยนั้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยบูรพาเป็น

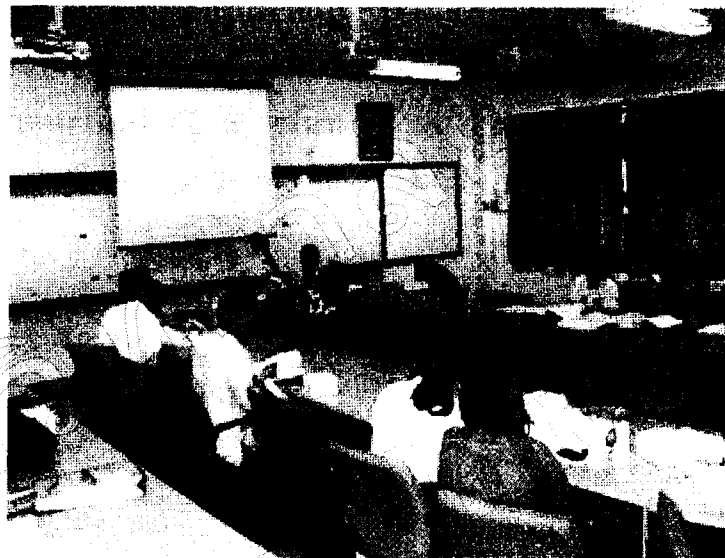
มหาวิทยาลัยที่จะตั้งเป้าหมายให้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัยในระดับนานาชาติ จึงเป็นแหล่งระดม นักวิชาการ การรวมตัวของนักวิชาการ คณาจารย์ นักวิจัย ในการพัฒนาองค์ความรู้ ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับสากลต่อไปในอนาคต และที่สำคัญที่จะลืมไม่ได้คือ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นมหาวิทยาลัยของภาคตะวันออกแห่งแรก เราได้มีอายุ ๕๐ ปี แล้ว นักศึกษาของเราเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนา เมื่อครูบาอาจารย์พัฒนา เมื่อระบบต่างๆ พัฒนา นิสิตนักศึกษาของเราก็จะมีความรู้ที่ทันสมัย นักศึกษาจะไม่อายใคร และได้รับวิธีการเรียนการสอนที่ทันสมัย ที่ก้าวหน้า เพราะฉะนั้นนักศึกษาก็จะได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะเชื่อว่านักศึกษาก็เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะมีความเชื่อชาติใดภาษาใดก็แล้วแต่ก็สามารถกลับไปพัฒนาประเทศของตน หรือจะกลับมาพัฒนาประเทศที่เราเชื่อว่ามีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้

การจัดประชุมวิชาการครั้งนี้จะสามารถทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะทำงานวิจัย “ตามรอยพระบาท...พระอัจฉริยภาพทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” สามารถสรุปเป็นสองส่วนก็คือ ส่วนที่หนึ่งก็คือส่วนที่เกิดประโยชน์โดยตรงกับทางมหาวิทยาลัยที่ได้กล่าวไปแล้วนะครับ สรุปภาพรวมว่าทางมหาวิทยาลัยสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนได้เป็นที่พึ่งของชุมชนได้โดยมีฐานความรู้เป็นแกนหลักแกนนำ ที่นี้เราก็สร้างคุณธรรม คุณภาพของชีวิตในทางวิชาการด้วย

ส่วนถัดมาก็คือ เมื่อพวกเราถกกันถึง

เรื่องของประชาชน ที่จะมีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์ทำวิจัย ก็แล้วแต่ ด้วยเวทีนี้เราเปิดเป็นเวทีวิจัยแบบอิสระ... ใครก็เข้าร่วมได้โดยไม่ต้องเสียค่าลงทะเบียน เพราะฉะนั้นเราเปิดโอกาสให้กับทุกคน ไม่ว่าจะมีส่วนใดหรือไม่มีส่วนใด ก็สามารถเข้าร่วมฟัง เข้าร่วมเสนอแลกเปลี่ยน

เปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น เพราะฉะนั้นก็เป็นเวทีที่ไม่เก็บภูมิความรู้ไว้คนเดียว สามารถเข้าร่วมได้อย่างเสรี สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ภายใต้กฎหมายที่เราได้วางไว้ในเรื่องของสิทธิส่วนบุคคลนะครับ

ภาพที่ ๓ เวทีการนำเสนอผลงานการวิจัย ภาคบรรยายของคณาจารย์และนักวิจัย

ทีนี้ในเรื่องของประชาชนทั่วไป เราจะมองถึงผลรวมของมหาวิทยาลัยก็คือ เรามีงานวิจัยหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่บางแสน พัฒนาจังหวัดชลบุรี แล้วก็ขยายไปพัฒนาภาคตะวันออก ในเขตจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออก ที่เราจะนำผลงานวิจัยนั้นไปปฏิบัติจริงได้ ทั้งในรูปแบบที่เป็นการจัดลิขสิทธิ์ในรูปแบบที่ชุมชน ประชาชนสามารถนำไปใช้ได้ ให้เขามีการทำมาหากิน ให้เขามีการดำเนินชีวิตเป็นอยู่ที่มั่นคง และมีความสามัคคีกันมากขึ้น

นอกจากนี้แล้วเราก็ไม่จำกัดเฉพาะภาคตะวันออก ประชาชนในภาคอื่น ๆ โดยผ่านนักวิจัยก็ได้นำเสนอ เอาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภูมิภาค อาทิเช่น เรื่องของภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งอาจเป็นภาคที่มีฐานะทางเศรษฐกิจยังไม่เทียบเท่ากับภาคอื่น ๆ ก็ได้นำเสนอในงานนี้ก็ได้มีการแลกเปลี่ยนนำเสนอการวิจัยมากขึ้น ประชาชนโดยภาพรวมก็ได้สะท้อน และได้นำภาพรวมของแต่ละท้องถิ่น เป็นอย่างไร เราในชุมชนภาคตะวันออก เราก็จะรู้จักภาคอีสาน และก็จะรู้ในภาคของตน ก็จะเกิดความแลกเปลี่ยน

เปลี่ยน สัมผัสกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และขยายเครือข่ายในการเรียนรู้ ในการพัฒนาภูมิภาคต่อไป

ซึ่งก็เชื่อว่าในมหาวิทยาลัย ระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ชุมชนกับชุมชน ก็จะพัฒนาต่อยอดกันไปในระยะยาว ผมเชื่อว่าด้วยปณิธานในการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา ก็จะทำให้เป็นแรงผลักดันที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาองค์ความรู้ นั่นก็เป็นสิ่งที่ผมคาดว่า แรงบันดาลใจเหล่านี้ จะเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อย่างยั่งยืนครับ

จากมุมมองของอาจารย์ที่มีแนวคิดอย่างหลากหลาย ทำให้เรามองเห็นความสำคัญในการจัดประชุมวิชาการ เวทีวิจัยมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และในครั้งนี้เป็นวาระพิเศษเนื่องในโอกาส ครบรอบ ๖๐ ปีในการครองสิริราชสมบัติ จึงได้มีการจัดประชุมวิชาการ เพื่อจูงใจผู้มีความรู้และผู้สนใจในการวิจัย มาเข้าร่วมรับฟัง เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยบูรพาในอีกทางหนึ่ง.....

กัญจน์สุด นนทิกุลอักษร
การสวดมนต์ก่อนนอน

24 มิ.ย. 2552